

ชื่อเรื่อง ต้นแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม : การออกแบบเพื่อสื่อเอกลักษณ์พื้นถิ่น
จากงานจิตรกรรมฝาผนังไทย

ผู้วิจัย ผศ.ดร.ปานฉัตต์ อินทร์คง

บทคัดย่อ

ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่สามารถสื่อการเรียนรู้เรื่องราวทางวัฒนธรรมต้องมีความชัดเจนจากการดำเนินเรื่องสังคมวัฒนธรรมไทยทั้งภาคกลางและภาคเหนือ (ล้านนา) ที่แสดงออกจากการดำเนินชีวิต ค่านิยม สังคมสิ่งแวดล้อมของยุคนั้นๆ การวิจัยเรื่อง ต้นแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม : การออกแบบเพื่อสื่อเอกลักษณ์พื้นถิ่นจากงานจิตรกรรมฝาผนังไทย จึงมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาภาพจิตรกรรมฝาผนังไทยที่แสดงเอกลักษณ์ภาคเหนือและภาคกลาง ในการสื่อการเรียนรู้เรื่องราวทางวัฒนธรรมผ่านต้นแบบผลิตภัณฑ์สู่สาธารณชน เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรม ที่มีการเลียนแบบหรือนำเรื่องราวของภาพจิตรกรรมฝาผนังมาใช้เขียนบนผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมให้มีความร่วมสมัย เกิดการเรียนรู้ต่อสาธารณชน เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้รู้ กลุ่มผู้ปฏิบัติ กลุ่มผู้เกี่ยวข้อง และกลุ่มภาพจิตรกรรมฝาผนังไทย กลุ่มตัวอย่าง คือนักออกแบบ จำนวน 1 คน อาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน ศิลปินด้านจิตรกรรมไทยจำนวน 5 คน ผู้บริโภคทั่วไป จำนวน 40 คน ภาพจิตรกรรมฝาผนังไทยวัดภูมินทร์ และวัดสุวรรณาราม โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม แบบทดสอบความพึงพอใจ และแบบร่างผลิตภัณฑ์

ผลการวิจัยพบว่า ภาพจิตรกรรมฝาผนังในภาคเหนือและภาคกลาง เป็นสื่อการเรียนรู้เรื่องราวทางวัฒนธรรมจากการแสดงออกด้านการดำเนินชีวิต ค่านิยม สังคม สิ่งแวดล้อมในอดีต และยังเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละท้องถิ่นด้วยโดยการสร้างสรรค์ผ่านชิ้นงานผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะแบบร่วมสมัยจากรูปแบบที่ผสมผสานวัสดุหลายอย่างร่วมกัน การออกแบบผลิตภัณฑ์เชิงวัฒนธรรมที่มีการเลียนแบบหรือนำเรื่องราวของภาพจิตรกรรมฝาผนังมาใช้เขียนบนผลิตภัณฑ์เพื่อสื่อการเรียนรู้ต้องสามารถใช้สอยได้จริง มองเห็นได้ชัดเจน เป็นภาพวิถีชีวิตชาวบ้าน ที่สื่อได้ง่ายด้วยภาพจิตรกรรมไทยที่แสดงเอกลักษณ์เฉพาะของภาคเหนือและภาคกลางจากการแต่งกายและการดำเนินชีวิต